

Oponentský posudek diplomové práce

Jméno diplomantky: Klaudie Doubová

Téma a rozsah práce: **Specifika zahraničních investic v rozvojových zemích** (74 s. + přílohy)

Datum odevzdání práce: 24.3.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomová práce nadstandardního rozsahu i způsobu zpracování se zabývá tématem, které je důležité, ale v české odborné literatuře téměř nezpracované. Práce je tak velmi aktuální. Bohužel název práce úplně neodpovídá jeho obsahu, protože tomuto tématu se věnuje pouze čtvrtá, byť nerozsáhlejší kapitola, která se však zaměřuje jen na čínsko-africké dohody o ochraně investic (BITs). První tři části se zabývají historií ochrany investic a obecnými pojmy pravidly obsaženými v BITs, jež však nejsou specifické jen pro ochranu investic v rozvojových zemích.

2. Náročnost tématu:

Jedná se o poměrně náročné téma, které vyžadovalo prostudovat vedle smluv (BITs) a dalších dokumentů, včetně nálezů investičních arbitráží také domácí a především zahraniční odbornou literaturu z oboru mezinárodního investičního práva. Lze konstatovat, že diplomantka se s úkolem úspěšně vyrovnala. Pracovala s poměrně velkým množstvím zdrojů.

3. Hodnocení práce:

Diplomová práce má promyšlenou strukturu, která je ale jen zčásti adekvátní zkoumanému tématu. Je rozdělena do čtyř velkých, dále vnitřně strukturovaných částí. Po stručném úvodu, který naznačuje metody a vysvětluje strukturu a výzkumné otázky, následuje vlastní text. První část se zabývá obecně historií ochrany investic, včetně návrhů v rámci GATT, OECD a WTO. Zde by výklad mohl být o trochu stručnější. Podobně tomu je s druhou a třetí kapitolou, které se zaměřují na vymezení základních pojmů a pravidel pro zacházení s investicemi. Naopak je třeba ocenit poslední, čtvrtou kapitolu, která podle mě představuje jádro diplomové práce. Přestože se soustřeďuje na čínsko-africké BITs, umožňuje v tomto kontextu ukázat i některé obecnější problémy dohod o ochraně investic Jih-Jih. A to i přesto, že právě BITs uzavírané Čínou (ČLR) tomuto trendu odpovídají jen zčásti, protože z velké

části vycházejí ze staršího evropského modelu BIT Sever-Jih. Za cenné považuji zvláště srovnání BIT Čína – Tanzanie a BIT Čína – Kanada. Práce je zakončena stručným, ale výstižným závěrem.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Práce je po věcné stránce v pořádku, autorka pracuje s prameny a odbornou literaturou na dostatečné úrovni, její závěry jsou zpravidla dobře argumentované. I po formální stránce je práce strukturovaná, přehledná, napsaná většinou bez překlepů, ale s mnoha nepřesnostmi a nevhodnými překlady z angličtiny, které někdy vedou k obtížné srozumitelnosti, ať již jde o „Draft“ místo návrhu článků ILC, nebo „nutnost“ místo stavu nouze (*necessity*), apod. Autorka také nedokázala jasně vyjádřit, že FIRA není Agreement, ale kanadský Foreign Investment Review Act (zákon), nebo že nelze jedním dechem označovat něco za *soft law* a úmluvu (ve skutečnosti návrh OECD Úmluvy o ochraně zahraničního majetku nikdy nevstoupil v platnost). Podobně lze najít určitou lehkost (nedbalost) v přesném citování literatury, někdy se zaměnilo nakl. C.H. Beck s Edičním střediskem PFUK, jinde jde o formu, psaní velkých písmen (OXFORD university press) apod.

Pro účely ústní obhajoby navrhuji, aby se diplomantka zaměřila především na tyto otázky:

- (1) Představuje Čína, ač významný aktér v oblasti investic a strana mnoha BITs, skutečně vhodný příklad pro nové přístupy k ochraně investic v relaci Jih-Jih?
- (2) Lze najít vůbec něco jako čínskou modelovou BIT?
- (2) Jaké jsou hlavní rozdíly mezi přístupy k ochraně investic Číny a některých významných států Jihu (Brazílie, Indie, JAR)?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i formou představuje diplomovou práci, kterou mohu s určitými připomínkami doporučit k obhajobě. S výhradou jejího průběhu práci předběžně hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze dne 18.5.2024

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.
oponent diplomové práce